

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ  
ИЗ. № КЗ-953-10-7  
дата 14.02.2019.



Изх. N: 037/13.02.2019

**Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА**  
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО**  
**ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

**Г-Н СЛАВЧО АТАНАСОВ**  
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ВЪПРСИТЕ**  
**НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА**

**Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА**  
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО**  
**ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА**

**Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ**  
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО**  
**РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА,**  
**БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО**  
**САМОУПРАВЛЕНИЕ**

**ОТНОСНО:** Законопроект 954-01-5 от 1.02.2019 г. за изменение и допълнение на Закона за здравето

**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,**

Приложено изпращам позицията на Национална мрежа за децата относно предложеният Законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравето, внесен от група народни представители от ПГ „Обединени патриоти“.

С уважение,



Георги Богданов  
Изпълнителен директор  
Национална мрежа за децата



## **Позиция на Национална мрежа за децата относно предложеният Законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравето, внесен от група народни представители от ПГ „Обединени патриоти“**

Национална мрежа за децата приветства инициираните предложения за промени чрез Законопроект 954-01-5/01.02.2019 за изменение и допълнение в Закона за здравето, внесен от група народни представители от ПГ „Обединени патриоти“ в посока разширяване на забраната за тютюнопушене чрез включването и пушенето на изделия за водна лула, несъдържащи тютюн.

Според Конвенцията на ООН за правата на детето, чл. 24, **всяко дете следва „да се ползва от най-високия достижим стандарт на здраве и на улеснения за лечение на заболявания и за възстановяване на здравето си“**. Както е посочено и в Националната здравна стратегия 2020, за да се осъществят тези препоръки е необходимо отговорното участие на различни обществени сектори. Реализирането на адекватна промоция на детското здраве, своевременна превенция на болестите и на целенасочена здравна политика може да се осъществи с активното участие на сектори като образование, икономика, финанси, социални услуги и грижи, спорт и др.

Водещ принцип и в Конституцията на Световната здравна организация е<sup>1</sup>, че ползването на най-високия достижим стандарт на здраве е едно от основните права на всяко човешко същество, без разлика на раса, религия, политически убеждения, икономическо или социално положение.

- **Предложение за изменения и допълнения в чл. 29**

Национална мрежа за децата приветства предложението за изменение и допълнение на чл. 29 с разширяването и включването на общините в провеждането на политиките за здравната профилактика и подпомагането на дейностите им от здравните медиатори. По този начин се подчертава ролята на здравните медиатори сред уязвими групи от населението. Положителна е тенденцията към увеличаване на броя наети на работа здравни медиатори, като за 2018 г. наетите са 230, за сравнение с 2016 г. - 195.

В последните две издания на доклад „Бележник: какъв е средният успех на държавата в грижата за децата“ на Национална мрежа за децата извеждаме на преден план необходимостта от подобряване на информираността и знанието на общинските администрации за националните политики в областта на здравето, с цел по-ефективното им прилагане на местно ниво и популяризиране на ролята на здравните медиатори и ефектите от тяхната работа.

В тази връзка, считаме, че е необходимо да се разработи в скоро време и предвидената наредба, която да регламентира дейността на здравните медиатори. Това е положителна стъпка в посока утвърждаване на позицията "здравен медиатор" и дава възможност за уреждане на статута на професията - доказала се през годините успешна практика за подпомагане на достъпа до здравни и социални услуги на най-уязвимите групи от населението не само у нас, но и в почти всички европейски страни.

<sup>1</sup> Конституция на СЗО - [http://www.who.int/governance/eb/who\\_constitution\\_en.pdf](http://www.who.int/governance/eb/who_constitution_en.pdf)



Допълнително, присъединяваме се и към отправеното предложение на Български лекарски съюз за разширяване на предложената ал. 2 на чл. 29 с включването на помощта, която здравните медиатори оказват в дейността на лекарите, като напр. подпомагане на работата с пациенти, представители на малцинствени групи, свързана с дейностите по профилактика и имунизация, с изрично предварително регламентирани условия и ред.

- **Предложение за разширяване на обхвата на забраната за тютюнопушене в закритите обществени места и на някои открити обществени места, като се регламентира наред със забраната за тютюнопушене и забрана за пушене на изделия за водна лула, несъдържащи тютюн**

Национална мрежа за децата приветства разширяването на забраната за предлагане и продажба на деца на алкохолни напитки и тютюневи изделия с включването и на изделията за водна лула, несъдържащи тютюн (наргиле). Превърналата се тенденция в „модерна практика“ децата съвместно, групово да пушат наргиле, подлага тяхното развитие и здравословно състояние на рискове, които не са ясно изведени и популяризирани сред обществеността и в частност сред самите деца и младите хора. В мотивите за предлаганите промени в Закона за здравето от страна на министър Кирил Ананиев, миналата година август месец, изчерпателно са посочени рисковете при пушене на изделия за водна лула, несъдържащи тютюн – увреждане на белите дробове и причина за рак, на сърдечносъдовата система, на устната кухина, на зъбите. В допълнение, бихме посочили и изведената информация в проучване на Световната здравна организация относно продължителността на една сесия на водна лула от 20 до 80 минути, което предполага и продължително излагане на високо съдържание на токсини, за използването на общ накрайник, който допълнително крие рискове от пренасяне на болести, включително туберкулоза и хепатит, за използването на подсладители и ароматизатори, които, чрез сладката миризма и вкус привличат предимно младите хора, които не биха използвали иначе тютюневи изделия, за липсата на доказателства, че пушенето на водна лула е безопасно и безвредно<sup>2</sup>.

За нас, особено внимание би следвало да се отдели в осигуряването на информационно-образователни кампании и превенция на рисковото поведение, насочени към децата и младите хора, както и в предоставянето на здравно-консултативни услуги за здравословен начин на живот, за превенция на злоупотребата с наркотици, тютюн и алкохол, информираност за рисковете, които крият социалната, културната и материалната околна среда, в която децата и младите хора живеят, и се социализират.

От изключителна важност е прилагането на предвидените мерки за контрол и следенето на регулацията, чрез които, България, като правова държава, както и като част от международната общност, би следвало да създава гаранции за спазване на международните стандарти и вътрешното законодателство, да защитава интересите на децата и гражданите от гледна точка на повишаване на тяхното общо здравно и социално благосъстояние. Основен фактор за преодоляването на толерантността към нарушаването на наложените норми и ограничения има цялото ни общество, затова предлагаме и провеждането на мащабни информационни кампании, насочени както към

---

<sup>2</sup> Advisory note: Health Effects, Research Needs and Recommended Actions by Regulators, Световна здравна организация: [http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43378/9241593857\\_eng.pdf?sequence=1](http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43378/9241593857_eng.pdf?sequence=1)



децата, така и към възрастните, с цел информиране и популяризиране на рисковете от употребата на тютюневи изделия, алкохол и изделията за водна лула, несъдържащи тютюн.

В тази връзка, предлагаме и настоящите усилия да се съсредоточат към засилване и подобряване на контрола и спазване на съществуващите правила, включително и към забраната за продажба алкохолни напитки, на тютюневи изделия и изделията за водна лула, несъдържащи тютюн на деца.

Надяваме се предложенията да бъдат приети, както и взети предвид допълнително направените предложения за дейности и препоръки за подобряване на политиката и практиката в детското здраве от страна на Национална мрежа за децата. Ние оставаме на разположение като коректен и предвидим партньор в усилията за подобряване на здравната политика и развитие на здравната система, за достигане на най-високи достижими стандарти на здравословно състояние на децата, с водещ принцип най-добрия интерес на децата. Цялото ни становище по отправените предложения за промени в Закона за здравето могат да бъдат открити [ТУК](#).

Национална мрежа за децата  
13 февруари, 2019